

zaaknummer 2011T420

23 juli 2012

Meldpunt misbruik

Ingek. 24 JULI 2012

2010-1297

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.K.-Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

_____ geboren op _____
wonende te _____
hierna te noemen: klaagster,
juridisch adviseur: mr. N.D. Geraads, advocaat te Eindhoven,

tegen:

(wijlen) _____
geboren op _____ overlijdensdatum onbekend,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie der Broeders van Liefde.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 29 november 2011. Op 13 maart 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van broeder _____ Regionale Overste van de Congregatie der Broeders van Liefde.

Op 25 juni 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen en werd bijgestaan door haar juridisch adviseur. Namens de Congregatie is verschenen broeder _____ voornoemd. Betrokkenen hebben hun standpunten toegelicht.

2. De klacht

2.1. Klaagster was leerling van de meisjesschool _____ in _____. Naast deze meisjesschool stond een jongensschool, de _____ school. Aangeklaagde leidde het jongenskoor van de _____ school alsmede een "luistergroep", waarin klassieke muziek beluisterd en besproken werd, en gaf daarnaast blokfluitles. Ook trok aangeklaagde vaak met een groep kinderen 's ochtends vroeg de natuur in. In 1966 werden deze buitenschoolse activiteiten ook opengesteld voor meisjes en klaagster nam vanaf toen deel aan al deze activiteiten. Aangeklaagde heeft klaagster sindsdien seksueel misbruikt. Het misbruik begon direct nadat klaagster deel was gaan nemen aan de activiteiten. Aangeklaagde zorgde ervoor dat hij regelmatig alleen was met klaagster, zoals bijvoorbeeld bij de blokfluitles die individueel werd gegeven. Op die momenten nam aangeklaagde haar op schoot, gaf haar kusjes en ging met zijn hand in haar onderbroekje, alwaar hij haar clitoris beroerde. Aangeklaagde nam klaagster ook regelmatig mee naar zijn werkkamer met het excuus dat er dingen ten behoeve van het koor gedaan moesten worden of hij vroeg klaagster om te helpen in de kassen van het klooster. Het misbruik gebeurde meerdere keren

per week, twee en een half jaar lang. Volgens klaagster zijn er in deze periode meerdere meisjes op gelijke wijze slachtoffer geworden van aangeklaagde. In december 1968 kwam er een einde aan het misbruik. Eén van de meisjes die ook werden misbruikt had dat thuis verteld. De pastoor is toen bij klaagsters ouders thuis geweest om te vertellen wat er tussen klaagster en aangeklaagde gebeurde. Klaagster kreeg vervolgens huisarrest van haar ouders en mocht langere tijd niet meer alleen weg gaan. Nadien heeft klaagster aangeklaagde niet meer gezien.

2.2. Klaagster heeft nooit over het misbruik gesproken. Door de reactie van haar ouders en haar zus op het bezoek van de pastoor had zij het gevoel er alleen voor te staan. Ondanks het misbruik voelde zij een enorme loyaliteit jegens aangeklaagde, omdat hij de enige was die haar talenten zag. Als gevolg van het misbruik heeft klaagster altijd moeite gehad met het onderhouden van intieme relaties en met seksualiteit. Van haar 20^e tot haar 35^e heeft klaagster veel last gehad van depressies, slapeloosheid en suïcidale gedachten, met als gevolg langdurige therapieën. Na haar huwelijk in 2010 is klaagster met haar echtgenoot in therapie gegaan bij een seksuoloog. Ook tijdens deze sessies heeft klaagster niets verteld over het misbruik in haar jeugd. Pas sinds 2011 is klaagster gaan praten over het misbruik en is daarvoor ook weer in therapie gegaan.

2.3. Klaagster hoopt dat het indienen van deze klacht zal bijdragen aan haar verwerking van het misbruik.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Uit de archieven blijkt dat aangeklaagde in [redacted] een canonieke waarschuwing heeft gekregen vanwege "onvoorzichtigheden" die hij in [redacted] heeft gepleegd. Voorts blijkt uit een brief van [redacted] dat aangeklaagde de [redacted] school heeft moeten verlaten wegens "zijn betrekking met enkele leerlingen". Na zijn ontslag wilde aangeklaagde op één van de scholen van de congregatie gaan werken, maar daarvoor gaf de congregatie geen toestemming. Eind [redacted] heeft aangeklaagde de congregatie verlaten. De Overste concludeert dat, hoewel uit de archieven niet blijkt dat aangeklaagde zich aan klaagster heeft vergrepen, de klacht van klaagster aannemelijk is. Hij wil de pijn die klaagster geleden heeft erkennen en biedt zijn oprechte excuses aan.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd

als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijfenveertig jaar verstreken sedert de feiten die klaagster aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klaagster schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klaagster haar verhaal heeft verteld. Haar klacht wordt ondersteund door de uitkomsten van het archiefonderzoek door de Overste, alsmede door de verklaring van de heer van 11 november 2011, waarin hij laat weten dat hij met ingang van aangeklaagde heeft opgevolgd als hoofd van de school, omdat aangeklaagde met onmiddellijke ingang ontslag had gekregen in verband met seksueel misbruik van een aantal meisjes. Daarnaast hecht de Klachtencommissie waarde aan het feit dat ook de Overste de klacht aannemelijk acht.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klaagster was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas negen jaar oud. Aangeklaagde was voor haar een persoon die zij had moeten kunnen vertrouwen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klaagster is aangedaan. De Overste heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

4.6. De Klachtencommissie merkt nog op dat klaagster zich bij een gegrondverklaring van de klacht door de Overste van de Congregatie voor het verkrijgen van schadevergoeding kan wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie der Broeders van Liefde de klacht gegrond te verklaren en, voor zover dat al niet gebeurd is, het leed van klaagster te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

Dit advies is vastgesteld op 23 juli 2012 door mr. B.F. de Poorter, voorzitter, drs. A.M. van Beelen en mr. A.M.T. Denekamp-Mulder, leden, bijgestaan door mr. C.A. Murray, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie der Broeders van Liefde en aan klaagster verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.